

Checklista för jämställdhetskrav i upphandling

Denna checklista är framtagen av Sveriges Kommuner och Regioner och Upphandlingsmyndigheten. Checklistan utgör ett komplement till Vägledning för jämställd upphandling.

[Vägledning för jämställd upphandling](#)

Datum:	Ärendenummer:
Underlaget avser upphandling:	
Ansvarig:	
Underlaget upprättat av:	

Beslut om jämställdhetskrav i upphandlingen

Enligt lagen om offentlig upphandling bör den upphandlande organisationen beakta sociala hänsyn om upphandlingens art motiverar detta (4 kap 3§ LOU och 4 kap 3§ LUF). I den Nationella upphandlingsstrategin definieras detta som att bland annat jämställdhetskrav bör ställas.

[Nationella upphandlingsstrategin](#)

Utöver detta kan den upphandlande organisationen ha egna styrdokument som ställer krav på ett jämställdhetsperspektiv i upphandlingen:

1. Krav på sociala hänsyn, social hållbarhet eller specifika krav på jämställdhet finns i organisationens upphandlingspolicy eller -strategi.

Ja   Nej

2. Organisationen har ställt sig bakom den europeiska deklARATIONEN för jämställdhet på lokal och regional nivå (CEMR-deklARATIONEN).

Ja   Nej

[CEMR-deklARATIONENS webbplats](#)

3. Det finns andra styrdokument som medför krav på jämställdhetsperspektiv i upphandlingen.

Ja   Nej

Om ja, vilka?

----

1. Förbereda, planera, analysera

Jämställdhetskompetens i arbetsgruppen

4. Det finns en jämställdhetsstrateg, hållbarhetsstrateg eller annan person med jämställdhetskompetens i organisationen, som kan vara ett stöd i analysfasen.

Ja   Nej

Om ja, namn:

5. Det finns personer inom verksamhetsområdet som har jämställdhetskompetens, till exempel utvecklingsledare?

Ja   Nej

Om ja, namn:

6. Det är tydligt vem i arbetsgruppen som har särskilt ansvar för jämställdhetsperspektivet.

Ja   Nej

Om ja, namn på ansvarig för jämställdhetsperspektivet:

Analys av jämställdhetskrav

7. Föremålet för upphandlingen berör kvinnor och män, flickor och pojkar.

Ja   Nej

Om ja, identifiera avsedda användare/brukare/patienter, etc. med hänsyn till kön, men också med hänsyn till andra faktorer, till exempel ålder, socioekonomi, födelseland, funktionsnedsättning, könsöverskridande identitet eller uttryck etc.:

Om nej, ska checklistan inte användas vidare. Motivera varför upphandlingen inte berör kvinnor och män, flickor och pojkar:

8. Det finns tidigare analyser eller kända jämställdhetsutmaningar inom avtalsområdet/inköpskategorin som kan ge stöd till analysen.

[SKR:s faktablad om jämställdhetsutmaningar inom olika områden](#)

Ja   Nej

Om ja, beskriv kort vad tidigare analyser visar, eller vilka kända jämställdhetsutmaningar som upphandlingen kan bidra till att lösa:

9. Upphandlingen kan få olika konsekvenser för olika grupper av kvinnor och män, flickor och pojkar när det gäller bemötande, service, fördelning av resurser eller möjlighet till inflytande.

(Är det till exempel någon skillnad mellan hur kvinnor och män i särskilt boende upplever att personalen lyssnar på dem, om de kan påverka sitt boende eller om utbudet av aktiviteter speglar både kvinnors och mäns intressen? Tips: könsuppdelade brukarenkäter, trygghetsundersökningar och andra former av återkoppling från invånarna som visar resultatet uppdelat på kvinnor och män.)

Ja   Nej

Om ja, beskriv vilka skillnaderna kan bli för kvinnor och män, flickor och pojkar:

Bemötande:

Service:

Fördelning av resurser:

Inflytande:

10. Vilka olika grupper av kvinnor och män, flickor och pojkar brukar använda varan, tjänsten eller byggnaden/anläggningen som ska köpas in?

Vilka olika grupper av kvinnor och män, flickor och pojkar brukar inte använda/få del av föremålet för upphandlingen? Används föremålet för upphandlingen i samma utsträckning eller på likvärdiga villkor? (Vem använder t.ex. en ny skatepark jämfört med en aktivitetspark? En hockeyhall jämfört med en gymnastikhall?)

Används främst av (ange grupp):

Används sällan/aldrig av (ange grupp):

11. Om analysen visar att föremålet för upphandlingen inte används i samma utsträckning av kvinnor och män eller flickor och pojkar – vad beror det på?

Hur bör föremålet utformas för att komma alla till del? Vad skulle göra det möjligt för avsedda grupper av kvinnor och män, flickor och pojkar att få tillgång till, förstå, och använda föremålet för upphandlingen?

Fritextsvar:

12. Upphandlingen kan bidra till något av organisationens jämställdhetsmål på övergripande nivå eller på nämndnivå, eller till de nationella jämställdhetspolitiska målen. (Tänk på att kraven ska vara kopplade till föremålet för upphandlingen.)

Ja   Nej

Om ja, ange vilket/vilka av organisationens eller nationella jämställdhetsmål:

[De nationella jämställdhetspolitiska målen](#)

Tips: Planera för uppföljningen redan nu

Formulera konkreta och tydligt mätbara mål eller nyckeltal för uppföljningen. Formulera hur uppföljningen ska ske – till exempel genom egenrapportering, könsuppdelad statistik, uppföljningsmöten etc. – och vilka som ansvarar för de olika aktiviteterna.

Om uppföljning ska ske genom könsuppdelad statistik, säkerställ att leverantören har kapacitet att samla in och redovisa könsuppdelad data, samt att detta inte ska medföra ytterligare kostnader för den upphandlande organisationen.

Fundera också över hur ni ska följa upp krav som gäller olika grupper kvinnor och män, flickor och pojkar, med avseende på till exempel ålder, etnicitet, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsidentitet, etc.

Överväga noga vad som bör stå med eller regleras avseende uppföljning redan i upphandlingsdokumentet.

Dialog med marknaden om jämställdhetskrav

13. Leverantörerna har tillgång till jämställdhetskompetens.

Ja   Nej

Om ja, hur påverkar det möjligheten att utforma krav eller villkor i upphandlingen?

Om nej, hur kan krav eller villkor bidra till att leverantörerna stärker sin jämställdhetskompetens?

14. Leverantörerna bedömer att de lever upp till diskrimineringslagens krav på aktiva åtgärder.

Ja   Nej

15. Leverantörer med färre än 25 respektive 10 anställda uppger att de kan dokumentera sitt jämställdhetsarbete och sin lönekartläggning.

(Enligt diskrimineringslagen ska alla arbetsgivare arbeta aktivt för att motverka diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter inom sin verksamhet, till exempel genom att genomföra årliga lönekartläggningar. Det är bara arbetsgivare med minst 10 anställda som behöver dokumentera sin lönekartläggning, och bara de med minst 25 anställda som behöver dokumentera sitt arbete för lika rättigheter och möjligheter.)

Ja   Nej

16. Leverantörerna uppger att de kan tillgodose kraven på varan, tjänsten eller byggnaden/anläggningen utifrån den jämställdhetsanalys som ni gjort ovan.

Ja   Nej

17. Det finns relevanta exempel på lösningar på marknaden idag, på de jämställdhetsutmaningar ni identifierat i analysen.

Ja   Nej

Om ja, beskriv befintliga lösningar:

18. Leverantörerna anger att de har möjlighet att följa upp kontraktet uppdelat på kön (dvs. att de har tillgång till eller kan samla in könsuppdelad statistik)?

Ja   Nej

Om nej, behöver ni anpassa planerna för uppföljning på något sätt och i så fall hur?

2. Upphandling

När ni genomfört analysfasen och identifierat aktuella jämställdhetsutmaningar i upphandlingen, är det dags att formulera vilka krav eller tilldelningskriterier som kan användas för att möta utmaningarna.

Här samlar ni de krav och kriterier som används för att stärka jämställdhetsperspektivet i den aktuella upphandlingen.

[Upphandlingsmyndighetens stöd för kravställning](#)

Kvalificeringskrav
Kravspecifikation (obligatoriska krav)
Tilldelningskriterier (grund för utvärdering)
Särskilda kontraktsvillkor

3. Uppföljning

Uppföljningen av jämställdhetskraven, tilldelningskriterierna och/eller särskilda kontraktsvillkor gör ni inom ramen för uppföljning av kontraktet i sin helhet. Det kan ske genom till exempel uppföljningsmöten, mätning av kvalitet på utfallet, enkätundersökningar, egenrapportering från leverantören eller platsbesök m.m.

19. Vid uppföljningsmöten med leverantören, finns jämställdhet med bland de frågor som ni tar upp.

(Utfallet för kvinnor och män, flickor och pojkar alternativt för olika grupper av kvinnor och män, flickor och pojkar.)

Ja   Nej

20. Vid mätning av kvalitet genom exempelvis indikatorer eller nyckeltal, finns det könsuppdelad data att utgå från.

Ja   Nej

21. Vid enkätundersökning till leverantör, beställare eller tredje part (exempelvis kvinnor och män som är patienter, brukare etc.) redovisas svaren uppdelat på kön.

Ja   Nej

22. Egenrapportering från leverantör om varan eller tjänsten bygger på könsuppdelad statistik.

Ja   Nej

23. Egenrapportering från leverantör om arbetet med aktiva åtgärder bygger på könsuppdelad statistik.

Ja   Nej

24. Platsbesök hos leverantören för att kontrollera kvalificeringskrav på till exempel särskild jämställdhetskompetens är möjligt att genomföra.

Ja   Nej